

KOMENTARZ PRAWNIKA

Odpowiedzialność likwidatorów

GRZEGORZ OLSZEWSKI
radca prawny w Kancelarii KSP Legal & Tax
Advice w Katowicach

Dotychczasowe orzecznictwo sądów i stanowiska doktryny prawnej były w przeważającej części zgodne, że nie jest możliwe pociągnięcie likwidatorów spółek handlowych innych niż spółka z o.o. do odpowiedzialności za należności publicznoprawne, tj. takie jak podatki czy składki na ubezpieczenie społeczne. W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ze względu na szczególną regulację, kwestia odpowiedzialności likwidatora za daniny publiczne wywoływała rozbieżności w orzecznictwie.

Stan ten uległ zmianie od 1 stycznia 2016 r. wraz z wejściem w życie ustawy z 10 września 2015 r. prawo restrukturyzacyjne, wprowadzającej nowy art. 116b do ustawy z 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa. Zgodnie z § 1 wskazanego przepisu: „Likwidatorzy spółki, z wyjątkiem likwidatorów ustanowionych przez sąd, odpowiadają za zaległości podatkowe spółki powstałe w czasie likwidacji”.

Wyraźnie zostało zatem wskazane, że w stosunku do okresu likwidacji, jeśli w tym czasie powstaną zaległości podatkowe, likwidator musi liczyć się ze skierowaniem egzekucji również do jego majątku. Dotyczy to także płatności składek do ZUS. W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości ustawodawca wskazał wprost, że likwidatorzy, o których mowa w art. 116b ordynacji podatkowej, nie będą odpowiadać za zaległości podatkowe, które powstały przed 1 stycznia 2016 r.

Co interesujące, na podstawie brzmienia znowelizowanych przepisów odpowiedzialności likwidatorów nie można ograniczyć obecnie wyłącznie do zobowiązań, które powstały lub stały się wymagalne w okresie likwidacji. Wraz ze wskazanymi wyżej zmianami ustawodawca wprowadził do treści ordynacji podatkowej regulacje dotyczące należności publicznoprawnych spółki po zakończeniu jej likwidacji. Dodany przez nowelizację art. 116 § 2a ordynacji podatkowej stanowi, że za zobowiązania powstałe po likwidacji spółki oraz takie, których termin wymagalności nastąpił po tym zdarzeniu, odpowiedzialność poniosą „osoby pełniące obowiązki członka zarządu w momencie likwidacji spółki”. Taka redakcja wskazuje, że pośród adresatów tego przepisu mogą znaleźć się także likwidatorzy, ich ustawowy zakres obowiązków w momencie likwidacji de facto odpowiada bowiem obowiązkom członka zarządu. Praktyka działania ustawy pokaże, czy sądy i organy stosujące prawo będą podjęciem osób pełniących obowiązki członka zarządu w momencie likwidacji rozumieć likwidatorów. Jeśli tak, odpowiedzialność likwidatorów ulegnie dodatkowemu poszerzeniu. Nie jest to jednak na dziś oczywiste.

Podsumowując, nowelizacja ordynacji podatkowej wprowadzona ustawą prawo restrukturyzacyjne rozstrzyga wprost o odpowiedzialności likwidatorów za zobowiązania powstałe w czasie likwidacji. W sposób mniej bezpośredni daje ona także podstawę do przyjęcia odpowiedzialności likwidatorów za zobowiązania powstałe lub wymagalne po tym okresie. © ®